

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ฅ
คำอธิบายคำย่อและสัญลักษณ์	ญ
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๕
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๖
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๖ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๑.๗ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๐
๑.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๑๑
๑.๙ ประโยชน์ที่ได้รับ	๑๑
บทที่ ๒ หลักการและวิธีปฏิบัติวิปัสสนาในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท	
๒.๑ ความหมายของวิปัสสนา	๑๒
๒.๒ หลักการปฏิบัติวิปัสสนาในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท	๑๔
๒.๓ วิธีการปฏิบัติวิปัสสนาในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท	๑๗
๒.๔ ประเภทของสมณะภาวนาและวิปัสสนาภาวนาในพระไตรปิฎก	๑๘
๒.๕ มหาสติปัฏฐานสูตร	๒๐
๒.๖ บทสรุป	๔๒

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๓ รูปแบบและวิธีปฏิบัติวิปัสสนาในประเทศไทย	
๓.๑ สำนักวิปัสสนากรรมฐานและรูปแบบวิปัสสนากรรมฐานทั่วโลก	๔๓
๓.๒ รูปแบบการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในประเทศไทย	๔๓
๓.๓ รูปแบบการบริการของสำนักต่างๆ ในประเทศไทย	๔๙
๓.๔ สำนักวิปัสสนาวัดป่าบ้านตาด	๕๕
๓.๔.๑ ประวัติความเป็นมา	๕๕
๓.๔.๒ รูปแบบการปฏิบัติ	๕๖
๓.๔.๓ วิธีการปฏิบัติ	๕๗
๓.๕ สำนักวิปัสสนาวัดธารน้ำไหล (สวนโมกขพลาราม)	๕๗
๓.๕.๑ ประวัติความเป็นมา	๕๗
๓.๕.๒ รูปแบบการปฏิบัติ	๕๘
๓.๕.๓ วิธีการปฏิบัติ	๕๘
๓.๖ สำนักวิปัสสนาวัดอัมพวัน	๕๙
๓.๖.๑ ประวัติความเป็นมา	๕๙
๓.๖.๒ รูปแบบการปฏิบัติ	๕๙
๓.๖.๓ วิธีการปฏิบัติ	๖๐
๓.๗ สำนักวิปัสสนาวัดพระธรรมกาย	๖๑
๓.๗.๑ ประวัติความเป็นมา	๖๑
๓.๗.๒ รูปแบบการปฏิบัติ	๖๑
๓.๗.๓ วิธีการปฏิบัติ	๖๒
๓.๘ ศูนย์วิปัสสนาตามแนวทางอาจารย์สัตยา นารายัน โกเอ็นก้า	๖๓
๓.๘.๑ ประวัติความเป็นมา	๖๓
๓.๘.๒ รูปแบบการปฏิบัติ	๖๔
๓.๘.๓ วิธีการปฏิบัติ	๖๔
๓.๙ บทสรุป	๖๖
บทที่ ๔ รูปแบบการสอนและวิธีปฏิบัติวิปัสสนาของพระครูภาวนานุศาสตร์ (แป้น ธรรมธโร)	

๔.๑	ความเป็นมาของสำนักวิปัสสนาวัดไทโรงามธรรมธรราม	๖๗
๔.๒	วิธีการสอนวิปัสสนากัมมัฏฐานตามหลักสติปัฏฐาน ๔ ของพระครูภาวนานุศาสตร์ (แป้น ธรรมธโร)	๖๙
๔.๓	วิธีปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานของพระครูภาวนานุศาสตร์ (แป้น ธรรมธโร)	๗๑
๔.๔	คณะศิษยานุศิษย์ที่สานต่อมรดกธรรมในการเผยแผ่วิปัสสนาตามแนวของพระครูภาวนานุศาสตร์ (แป้น ธรรมธโร)	๗๓
๔.๕	วิเคราะห์รูปแบบการสอนและวิธีปฏิบัติวิปัสสนาของพระครูภาวนานุศาสตร์ (แป้น ธรรมธโร)	๗๔
๔.๖	บทสรุป	๗๗
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ		
๕.๑	สรุป	๗๘
๕.๒	ข้อเสนอแนะ	๗๙
บรรณานุกรม		๘๑
ภาคผนวก		
ก	ภาพและประวัติพระครูภาวนานุศาสตร์ (แป้น ธรรมธโร)	๘๕
ข	ภาพประกอบการปฏิบัติวิปัสสนาภาวนาใน ๔ อริยาบถของแต่ละสำนัก	๘๘
ประวัติผู้วิจัย		๑๒๔

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

๑ แสดงกรอบแนวคิดและกระบวนการวิจัย

๑๑

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อชื่อคัมภีร์ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาทศปิฎก พุทธศักราช ๒๕๐๐ และพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๓๙ เรียงตามลำดับคัมภีร์ ดังนี้

การใช้คำย่อชื่อพระไตรปิฎก เริ่มจากอักษรย่อชื่อคัมภีร์ ตามด้วยวงเล็บที่ใช้ แล้วตามด้วยเล่ม/ข้อ/หน้า ตามลำดับ เช่นที่.ส. (บาลี) ๙/๒๗๖/๙๗. หมายถึง ที่ขนิกาย สิลกขณธวคคปาลิ พระไตรปิฎกภาษาบาลี เล่มที่ ๙ ข้อที่ ๒๗๖ หน้าที่ ๙๗ ที่.ส. (ไทย) ๙/๒๗๖/๙๘. หมายถึง ที่ขนิกาย สิลกขณธวคค พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ ๙ ข้อที่ ๒๗๖ หน้าที่ ๙๘

การอธิบายอักษรย่อพระวินัยปิฎก (บาลีและไทย)

เล่ม	คำย่อ	ชื่อคัมภีร์	
๔-๕	วิ.ม. (ไทย)	วินัยปิฎก	มหาวรรค (ภาษาไทย)

การอธิบายอักษรย่อพระสุตตันตปิฎก (บาลีและไทย)

เล่ม	คำย่อ	ชื่อคัมภีร์				
๙	ที่.ส. (บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ที่ขนิกาย	สิลกขณธวคค	(ภาษาบาลี)
๑๐	ที่.ม. (บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ที่ขนิกาย	มหาวคคปาลิ	(ภาษาบาลี)
	ที่.ม. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ที่ขนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
๑๑	ที่.ปา. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ที่ขนิกาย	ปาฎิกวรรค	(ภาษาไทย)
๑๒	ม.ม. (บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	มชฌมินิกาย	มูลปณณาสกปาลิ	(ภาษาบาลี)
	ม.ม. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มชฌมินิกาย	มูลปณณาสก	(ภาษาไทย)
๑๓	ม.ม. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มชฌมินิกาย	มชฌมปณณาสก	(ภาษาไทย)
๑๔	ม.อ. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มชฌมินิกาย	อุปริปณณาสก	(ภาษาไทย)
๑๕	ส.ส. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
๑๖	ส.นิ. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	นิทานวรรค	(ภาษาไทย)
๑๘	ส.สพ. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สหยตทวรรค	(ภาษาไทย)
๑๙	ส.ม (บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาบาลี)
	ส.ม (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
๒๐	อ.ท. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคตตรนิกาย	ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)

	อง.ติก (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
๒๑	อง.จตุกก.(ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
๒๒	อง.ปญจก.(ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ปัญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
๒๓	อง.สตุตถก(ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	สตุตถกนิบาต	(ภาษาไทย)
๒๔	ขุ.สุ. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	สูตรตนิบาตปาลี	(ภาษาบาลี)
	ขุ.สุ. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	สูตรตนิบาต	(ภาษาไทย)
	ขุ.ธ. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	สูตรตนิบาต	(ภาษาไทย)
๒๖	ขุ.เถร. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เถรคาถา	(ภาษาไทย)
	ขุ.เถรี. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เถรีคาถา	(ภาษาไทย)
๒๗	ขุ.ชา.เอก(ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เอกกนิบาตชาดก	(ภาษาไทย)
	ขุ.ชา.ทสก.(ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ทสกนิบาตชาดก	(ภาษาไทย)
	ขุ.ชา.เอก.(ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เอกาทสกนิบาตชาดก	(ภาษาไทย)
๒๘	ขุ.ชา.ม. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิบาตชาดก	(ภาษาไทย)
๓๑	ขุ.ป. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ปฐีสัมภิตามรรค	(ภาษาไทย)
๓๒	ขุ.อป. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อปทาน	(ภาษาไทย)
๓๓	อภ.สง. (บาลี) =	อภิธัมมปิฎก	ขุททกนิกาย	ธัมมสังคณีปาลี	(ภาษาบาลี)
	อภ.สง. (ไทย) =	อภิธรรมปิฎก	ขุททกนิกาย	ธรรมสังคณี	(ภาษาไทย)
๓๔	อภ.วิ. (บาลี) =	อภิธัมมปิฎก	วิภังคปาลี		(ภาษาบาลี)
	อภ.วิ. ไทย =	อภิธรรมปิฎก	วิภังค์		(ภาษาไทย)

การอธิบายอักษรย่ออรรถกถาพระสูตรตันตปิฎก (บาลีและไทย)

เล่ม	คำย่อ	ชื่อคัมภีร์			
ข.อติ.อ. (บาลี) =	ขุททกนิกาย	ปรมตถทีปนี	อติวุตตกอฏฐกถา		(ภาษาบาลี)
ข.อุ.อ. (บาลี) =	ขุททกนิกาย	ปรมตถทีปนี	อุทานอฏฐกถา		(ภาษาบาลี)
ที.ม.อ. (บาลี) =	ทีฆนิกาย	สมุญจลวิลาสินี	มหาวคคอฏฐกถา		(ภาษาบาลี)
ที.ม.อ. (ไทย) =	ทีฆนิกาย	สมุญจลวิลาสินี	มหาวรรคอรรถกถา		(ภาษาไทย)